Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0545

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Datum uitspraak	17 juli 2023
Klacht van	De consument
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering gedeeltelijk toegewezen

Samenvatting

Variabele rente. De consument stelt dat hij, op basis van de uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid met nummers 2019-004, 2019-005 en 2019-005B, recht heeft op rentecompensatie. Daarnaast stelt hij dat de bank hem onvoldoende heeft beschermd voor overkreditering. De bank heeft betwist dat sprake is van overkreditering en voert daarnaast aan dat de consument recht heeft op een bedrag van € 227,92 aan rentecompensatie. Naar het oordeel van de commissie is van overkreditering geen sprake en is niet gebleken dat de consument recht heeft op meer rentecompensatie dan door de bank is berekend. De vordering wordt dan ook toegewezen tot het door de bank berekende bedrag en wordt voor het overige afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft een doorlopend kredietovereenkomst gesloten met de bank, tegen een variabele rente.

2.2 In 2019 is het krediet geblokkeerd voor heropnames. Sindsdien lost de consument het krediet af.

De klacht en vordering

2.3 De consument vordert terugbetaling van te veel betaalde rente.

2.4 De consument legt hieraan het volgende ten grondslag. De bank had hem moeten beschermen tegen het afsluiten van een onbezonnen lening en had de opname-mogelijkheid op het krediet ook eerder moeten blokkeren. Dan was de totale lening van de consument niet zo hoog opgelopen. De consument is van mening dat hij te veel rente heeft betaald op het krediet, omdat het oorspronkelijke bedrag enorm is opgelopen en hij inmiddels zo'n € 12.000,- bovenop het oorspronkelijke kredietbedrag heeft afgelost.

Het verweer

2.5 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 Ter beoordeling staat of sprake is van overkreditering en of de consument te veel rente heeft betaald op het doorlopend krediet. Naar het oordeel van de commissie is van overkreditering geen sprake en is daarnaast niet gebleken dat de consument recht heeft op meer rentecompensatie dan door de bank is gesteld. Dit zal hierna worden toegelicht.

Overkreditering

3.2 De commissie begrijpt de stellingen van de consument zo, dat hij van mening is dat de bank hem de lening nooit had mogen verstrekken. Dit vat de commissie op als een beroep op overkreditering. Met overkreditering wordt de situatie bedoeld waarin een krediet aan een consument is verstrekt en de consument de daarbij behorende lasten niet kan dragen. De zorgplicht om te waken voor overkreditering verplicht de kredietverstrekker (in dit geval de bank) voorafgaand aan het sluiten van een kredietovereenkomst met een consument inlichtingen in te winnen over zijn inkomens- en vermogenspositie met als doel overkreditering te voorkomen. Dit komt voort uit de opvatting dat de kredietverstrekker ter zake kundiger is dan een consument met een kredietbehoefte. Dit maakt dat de kredietverstrekker beter dan een consument in staat is de gevolgen van de kredietverstrekking te overzien, weer te geven en te beoordelen of de consument in staat zal zijn de lasten te dragen.[1]

[1] Zie Hoge Raad 16 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1107, r.o. 4.2.6, te vinden op www.rechtspraak.nl.

Als overkreditering vast staat, dan komt de rente die is betaald over de teveel verstrekte leensom als schade voor vergoeding in aanmerking.[2]

3.3 Het is aan de consument om te onderbouwen en zo nodig te bewijzen dat de bank zich schuldig heeft gemaakt aan overkreditering.[3] De bank heeft gemotiveerd betwist dat van overkreditering sprake is. Naar het oordeel van de commissie heeft de consument hiertegenover onvoldoende onderbouwd dat sprake is van overkreditering. De consument heeft niets aangevoerd waaruit blijkt dat hij de kosten van het krediet op het moment van afsluiten niet kon dragen en dat de bank op grond daarvan het krediet niet had mogen verstrekken. Van overkreditering is dan ook geen sprake.

3.4 Voor zover de consument stelt dat de bank de opnamemogelijkheid van het krediet eerder had moeten blokkeren geldt dat niet is gebleken dat daartoe aanleiding bestond. Het enkele feit dat de consument opnieuw bedragen opnam is hiervoor onvoldoende. Als de consument het er niet mee eens was dat hij ook deze bedragen moest terug-betalen of dat hij hierover rente moest betalen, stond het de consument uiteraard vrij om geen gebruik meer te maken van het krediet en het openstaande bedrag af te lossen. Dat de consument ervoor heeft gekozen om steeds opnieuw bedragen op te nemen, komt voor zijn rekening en kan niet aan de bank worden tegengeworpen.

Te veel betaalde rente

3.5 Vervolgens dient te worden beoordeeld of de consument te veel rente over het krediet heeft betaald. De commissie merkt hierbij allereerst op dat de consument in eerste instantie heeft aangevoerd dat de overeenkomst in 1997 zou zijn gesloten. De bank heeft dit betwist en voert aan dat de overeenkomst in 2003 is gesloten. Geen van partijen heeft de overeenkomst overgelegd, zodat de commissie op basis van de stukken niet kan vaststellen op welke datum de overeenkomst is gesloten. De consument heeft in zijn repliek echter ook niet langer betwist dat de overeenkomst in 2003 is gesloten en ook overigens blijkt nergens uit dat de overeenkomst al in 1997 zou zijn gesloten. De commissie gaat er in het navolgende dan ook vanuit dat de overeenkomst in 2003 is gesloten.

3.6 Met betrekking tot de te veel betaalde rente heeft de bank verder aangevoerd dat de consument – conform de uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid[4] – berekend tot en met oktober 2022 een bedrag van € 227,92 te veel aan rente heeft betaald. De consument heeft deze berekening van de bank op zichzelf niet betwist en niet is gebleken dat deze berekening onjuist is. De commissie gaat dan ook uit van de juistheid van deze berekening.

---

[2] zie onder meer Geschillencommissie Kifid 2018-141, overweging 4.10, te vinden op www.kifid.nl.
[3] Zie onder meer Geschillencommissie Kifid nrs. 2014-167, 2017-564, 2020-292 en 2021-0027, te vinden op www.kifid.nl.
[4] Zie Commissie van Beroep Kifid, met nummers 2019-004, 2019-005, 2019-005B, 2021-0015 en 2022-0036.

Het is de commissie onduidelijk of dit bedrag inmiddels aan de consument is uitbetaald, dan wel is verrekend met het nog openstaande bedrag. De vordering zal om die reden ook worden toegewezen tot een bedrag van € 227,92.

3.7 Voor zover de consument nog stelt dat hij wel te veel rente moet hebben betaald, omdat hij uiteindelijk een veel hoger bedrag dan de oorspronkelijke lening heeft terugbetaald geldt dat de consument hiermee miskent dat hij gedurende lange tijd iedere maand het bedrag dat hij had afgelost, ook direct weer opnam. Hiermee wordt de totale schuld die de consument af diende te lossen hoger, waardoor het ook (veel) langer heeft geduurd voordat het gehele bedrag was afbetaald. Over de opnieuw opgenomen bedragen heeft de consument ook weer rente moeten betalen. Dit betekent echter niet dat de consument te veel aan rente heeft betaald.

Conclusie

3.8 De conclusie is dat de vordering van de consument wordt toegewezen tot een bedrag van € 227,92 en dat de vordering voor het overige wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie beslist dat de bank een bedrag van € 227,92 aan de consument vergoedt, binnen vier weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl